energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.		Asiakirjan päivämäärä on:	20.04.2021
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.		Dokumentet är daterat:	20.04.2021
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.		The document is dated:	20.04.2021

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name:	Heli Hyvärinen
Pvm / Datum / Date:	20.04.2021

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name:	Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date:	20.04.2021

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) The signed document follows on the next page >

Eduskunta
Talousvaliokunta

Eduskunnan talousvaliokunnan lausuntopyyntö 15.4.2021

Energiaviraston lausunto talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 48/2021 vp)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt 15.4.2021 sähköpostilla Energiavirastolta asiantuntijalausuntoa koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 48/2021 vp). Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja esittää seuraavaa:

Energiavirasto toimii biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007, jäljempänä ”jakeluvelvoitelaki”) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena, jonka tehtävänä on valvoa jakeluvelvoitelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä huolehtia jakeluvelvoitelain täytäntöönpanosta ja hoitaa muut jakeluvelvoitelaissa säädetyt tehtävät. Jakeluvelvoitelain mukaiset valvontatehtävät siirtyivät jakeluvelvoitelain muutoksen (802/2020) nojalla Verohallinnolta Energiavirastolle vuoden 2021 alusta alkaen. Verohallinto hoitaa jakeluvelvoitteen valvontaan liittyvät tehtävät vuoden 2020 ja sitä edeltävien vuosien osalta. Vuosien 2020 ja 2021 aikana Energiavirasto ja Verohallinto tekevät yhteistyötä jakeluvelvoitelain viranomaistehtäviin liittyen.

Energiavirasto toimii biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019, jäljempänä ”biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaki”) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena, jonka tehtävänä on valvoa biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä huolehtia biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain täytäntöönpanosta ja hoitaa muut biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaissa säädetyt tehtävät. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain viranomaistehtävät siirtyivät biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain muutoksen (803/2020) nojalla Verohallinnolta Energiavirastolle vuoden 2021 alusta alkaen.

Energiavirasto toimii biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013, jäljempänä ”kestävyyslaki”) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena, jonka tehtävänä on valvoa kestävyyslain noudattamista sekä hoitaa muut kestävyyslaissa säädetyt tehtävät. Lisäksi Energiavirasto valvoo Euroopan komission hyväksymien vapaaehtoisten kansallisten ja kansainvälisten järjestelmien sertifiointielinten toimintaa.

1 Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jakeluvelvoitelakia, kestävyyslakia, biopolttoöljyn jakeluvelvoitelakia ja Energiavirastosta annettua lakia (870/2013). Hallituksen esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön

uudelleenlaadittu uusiutuvaa energiaa koskeva EU:n direktiivi (RED II) liikenteen uusiutuvan energian edistämistä koskevan sääntelyn osalta.

Lakiehdotuksen mukaan jakeluvelvoitelaissa säädetyn kansallisen jakeluvelvoitteen soveltamisala laajennettaisiin biokaasuun ja muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin ja kaasumaisiin liikenteen polttoaineisiin (jäljempänä ”RFNBO-polttoaineet)”. Lakiehdotuksen mukaan RFNBO-polttoaineilla tarkoitetaan liikennealalla käytettäviä nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita, joiden energiasisältö on peräisin muista uusiutuvista energialähteistä kuin biomassasta. Lisäksi lakiehdotuksen mukaan jakeluvelvoitelakiin lisättäisiin soveltamisrajan alle jääville jakelijoille mahdollisuus vapaaehtoisesti hakeutua jakeluvelvoitteen alaisuuteen. Ehdotetulla lailla saatettaisiin voimaan myös direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuusrajoitukset. Lakiehdotuksen mukaan kestävyyslakiin lisättäisiin kasvihuonekaasupäästöjen vähennyskriteerit RFNBO-polttoaineille. Lisäksi lakiehdotuksen mukaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitelakiin lisättäisiin direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen bionesteiden osuusrajoitukset. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 30.6.2021.

2 Vaikutukset Energiaviraston toimintaan

Energiavirasto kannattaa esitettyjä ehdotuksia.

Energiavirastolla ei ole huomauttamista aikataulusta uusien jakelijoiden ja uusien polttoaineiden jakeluvelvoitejärjestelmään sisällyttämisestä. Aikataulu on valvonnan ja toimeenpanon näkökulmasta realistinen. Energiavirasto arvioi, että toimeenpanon näkökulmasta mahdollisesti esiin tulevat hankaluudet liittyvät ensisijaisesti RFNBO-polttoaineiden kestävyyden osoittamiseen. Energiavirasto ei voi tähän kuitenkaan ottaa tällä hetkellä tarkemmin kantaa, koska RFNBO-polttoaineiden kestävyyden osoittamisesta ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Energiavirasto näkee myönteisenä sen, että jakeluvelvoitteen piiriin voivat jatkossa hakeutua pienemmätkin toimijat. Tämä varmasti edistäisi jakelijoiden välistä yhdenvertaisuutta hallituksen esityksen perusteluissa kuvatulla tavalla. Vapaaehtoisen jakeluvelvoitteen voidaan arvioida vaikuttavan positiivisesti myös biokaasulaitoksiin ja biokaasun tuotantoon, mikäli oletetaan, että biokaasun kysyntä tulee tulevaisuudessa kasvamaan. Vapaaehtoinen jakeluvelvoite tulee lisäämään valvonnan tarvetta ja siten myös Energiaviraston työmäärää. Työmäärää ei kuitenkaan voida vielä tässä vaiheessa tarkemmin arvioida. Energiaviraston kokemuksen mukaan pienemmät toimijat tulevat työllistämään Energiavirastoa suhteessa enemmän kuin isommat toimijat valvonnan ja neuvonnan osalta.

Hallituksen esityksen mukaan jakelijat raportoivat jakeluvelvoitteen täyttymisestä vuosittain. Koska jakeluvelvoitelain muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan kesken vuoden direktiivin kansallisen täytäntöönpanoaikataulun mukaisesti, saatettaisiin myös direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun vuosittaiset osuusrajoitukset voimaan kesken vuoden. Tämä tulisi huomioida 2021 vuotta koskevassa jakelijan raportoinnissa. Energiavirasto näkee myönteisenä, että ehdotetun jakeluvelvoitelain muuttamista koskevan lain siirtymäsäännöksillä tarkennetaan kesken vuoden voimaan tulevia tietyistä raaka-aineista tuotettujen biopolttoaineiden vuosittaisten osuusrajoituksien raportointia vuoden 2021 osalta. Tämä selkeyttää Energiaviraston valvontaa.

Jakelu Talousvaliokunta